Bijschrift 1

IN EEN GROENE OMHELZING

2.600 verrassende vierkante meters

Speelse vormen, originele plantkeuzes en gewaagde combinaties wisselen elkaar af in de tuin van Marieke Zomer en René Luijpen. En dat zorgt voor 2.600 verrassende vierkante meters: het resultaat van een vruchtbare samenwerking tussen de eigenaren en 'tuinkunstenaar' Harry Pierik.

DOOR **MIRJAM ENZERINK** FOTOGRAFIE **SIETSKE DE VRIES**

Bijschrift 2

Paspoort

Soort tuin: romantische boerderijtuin
Waar: Heino
Sinds: 2003
Tuinontwerp: Harry Pierik, www.harrypierik.nl
Grootte: 2.600 m²
Grondsoort: zand
Ligging: op een landgoed, het grootste deel op het zuiden
Bijzonder: ronde hagen, spannende combinaties, volle borders

Bijschrift 3

Vroeger lag Erve De Kruzebrink verscholen achter hoge hagen op landgoed De Gunne. Zonde van het uitzicht, vonden Marieke Zomer en René Luijpen. Dertien jaar geleden verruilden ze Rotterdam voor deze prachtige plek in het buitengebied van het Overijsselse Heino. Als eerste lieten ze een hoge, kunstmatige wal op het achtererf weghalen. Direct braken de zichtlijnen open. Langs de knoestige stammen van eeuwenoude inlandse eiken leiden ze naar een weide waar vaak reeën lopen. En daar voorbij, dieper het bos in. Andersom maakte het dat iedereen weer kon meegenieten van de schilderachtige ligging van de Saksische boerderij. Al van ver vang je vleugen blauw en wit op van de grote, karakteristieke zandloperluiken.

Kronen op stelen

Op de plek van de wal is struikkamperfoelie (*Lonicera pileata*) aangeplant. René snoeide de heesters in bollen van ongelijke hoogte tot een groene wolkenpartij. “Vaak denken mensen dat het buxus is. De blaadjes zijn net zo fijn en groen. Ze groeien veel sneller, dus om de vier weken sta ik hier te snoeien.” Sommige bollen hebben kronen op stelen vol fijne gele bloemetjes. Het zijn tuilen wijnruit. De planten zijn aan de voet van de struikkamperfoelies aangeplant en banen zich een weg naar het licht. Een bijzonder idee van Harry Pierik, die voor de bewoners een tuinplan ontwierp. De golvende

Streamer/tip 1

Bijschrift 4

Bijschrift 5

zee met lichtgele toeven is een mooie introductie van de tuin. En qua originaliteit een voorbode, zo blijkt even later, want aan de zijkant van het huis wacht een nieuwe verrassing: twee bolgesnoeide taxushagen krullen zich hier langs het tuinpad. Als beschermende, groene armen die huis en borders omhelzen. Ook een vondst van Harry, die daarmee de bestaande, manshoge taxushagen in het nieuwe ontwerp integreerde.

Beeldhouwen met groen

Het vormenspel herhaalt zich aan de andere zijde van de boerderij, waar een lage buxushaag tegen een hogere beukenhaag leunt. Uit het groen ontspringt een sneeuwbal (*Viburnum bodnantense* 'Dawn'), die al heel vroeg in het jaar kleur geeft aan deze hoek. "Typisch Harry", lacht René. "Die werkt – zo lijkt het wel – als een beeldend kunstenaar en niet exact van tekeningen. Alle beplanting zit bij hem als het ware op een palet van waaraf hij vervolgens de tuin vol schildert."

Zelf bekwaamde de tuinier zich de afgelopen jaren in het snoeien van alle groene lijnen. Een pittige klus, maar sinds de aanschaf van een elektrische heggenschaar met rugaccu, draait hij er zijn hand niet meer voor om. Een touwtje hoeft hij niet te spannen; alles gebeurt op het oog. "Vroeger werd ik op het laatst vaak wat slordiger, omdat het werk zo zwaar was met een benzineheggenschaar. Zeker als je boven je macht werkt. Nu doe ik het fluitend." Marieke noemt het 'beeldhouwen met groen'. "Ik vind het mooi als je langzaam de vormen weer ziet terugkomen zoals je ze ooit hebt bedacht. Zeker aan het begin van de zomer, als alles is ontploft."

Uit de losse pols

Zolang de kaders strak zijn, kan daarbinnen van alles gebeuren, is het credo. Marieke volgde de lijnen die de tuinontwerper uitzette en strooit net als hij met kleuren en vormen. Uit de losse pols, want het karakter van de drie grote plantenborders in de voortuin moet natuurlijk zijn. En volumineus. Bewerkelijk, dat wel, maar het resultaat is indrukwekkend. Niet zelden buitelen de bloemen van verschillende vaste planten en heesters over elkaar heen. Witte clematis (*Clematis alpina*) die drie fraai doorgeschoten haagbeuken (*Carpinus betulus*) inpakt. Een enorm veldboeket waarin witte kalimeris (*Kalimeris incisa* 'Alba'), blauwe ooievaarsbek (*Geranium* 'Rozanne') en indigo monnikskap (*Aconitum carmichaelii*) door elkaar gevlochten zijn. Soms moet Marieke van dichtbij kijken welke bloem nu waar ontspruit. Zo piept er een felblauwe geranium uit een berg moerasspirea (*Filipendula rubra* 'Venusta'). In dezelfde border wijst ze op een favoriete combinatie: berenklauw (*Acanthus*) en bronskleurige venkel (*Foeniculum vulgare* 'Giant Bronze'). "Zó mooi die tinten bij elkaar. De berenklauwen zijn nazaten van soorten uit onze tuin in Vlissingen van jaren geleden. Ik verspreid hem zoveel mogelijk, heb er zelfs een heel veldje mee aangeplant."

7 favorieten van Marieke

1. **Rotsooievaarsbek (*Geranium macrorrhizum*):** sterk, bloeit mooi en groeit snel
2. **Eenjarige slaapbol (*Papaver somniferum*) en vaste plant oosterse klaproos (*Papaver orientale*):** mooie blikvangers
3. **Abrikooskleurige lupines (*Lupinus* 'West Country Chameleon'):** opvallende verschijning
4. **Akelei (*Aquilegia*):** zaait zich makkelijk uit
5. **IJzerhard (*Verbena bonariensis*):** voor opgaande lijnen in de border, bloeit opvallend lila
6. **Kattenkruid (*Nepeta faassenii*)** maakt volle, blauwpaarse pollen
7. **Bronskleurige venkel (*Foeniculum vulgare* 'Giant Bronze'):** geeft een mooi transparant effect in combinatie met favoriet berenklauw (*Acanthus*)

Voor de schrik

De zachte pasteltinten in de sikkelvormige bloemenborder worden opgefrist met een pol gele puntwederik (*Lysimachia punctata*). Om dezelfde reden staan her en der knalrode klaprozen (*Papaver*). "Voor de schrik", zegt Marieke lachend. Hoog boven het bloemenveld zwiepen de zachtgele pluizen van een ruit (*Thalictrum*) . "Die komt weer van Harry, zelf kende ik hem niet." Rondom een oud bakhuisje dichterbij de boerderij zijn het zachte abrikoos- en terratinten die domineren. Mariekes lievelingskleuren, die bovendien mooi passen bij het patina van de verweerde stenen. Zo bloeit hier een abrikooskleurige roos (*Rosa*) en een bijzondere rozeoranje lupine (*Lupinus* 'West Country Chameleon') die al van ver de aandacht trekt. Net als de lila klaprozen, die het goed naar hun zin hebben op de zandgrond. "Af en toe trek ik er wel wat uit. Ze moeten niet de overhand krijgen." Akeleitjes (*Aquilegia*), ijzerhard (*Verbena bonariensis*) en prachtkaars (*Gaura lindheimeri*) daarentegen kunnen zich niet genoeg uitzaaien. Er is altijd wel een plekje waar ze mogen aarden. En zo strooit Marieke ook graag met de eenjarigen die ze zelf opkweekt in haar kasje. Favoriet is het slaapmutsje ('Milky White'), dat voor crèmekleurige tapijtjes zorgt tussen hortensia's (*Hydrangea*) en Rene's favoriete vlinderstruiken.

Oprukkende hanepoten

Tien jaar geleden bestond de voortuin nog grotendeels uit weiland. De koeien kwamen bijna tot aan huis. En hoewel de grond bij de tuinaanleg is omgezet en verrijkt, bleef het onkruid maar komen. "Zo erg dat we

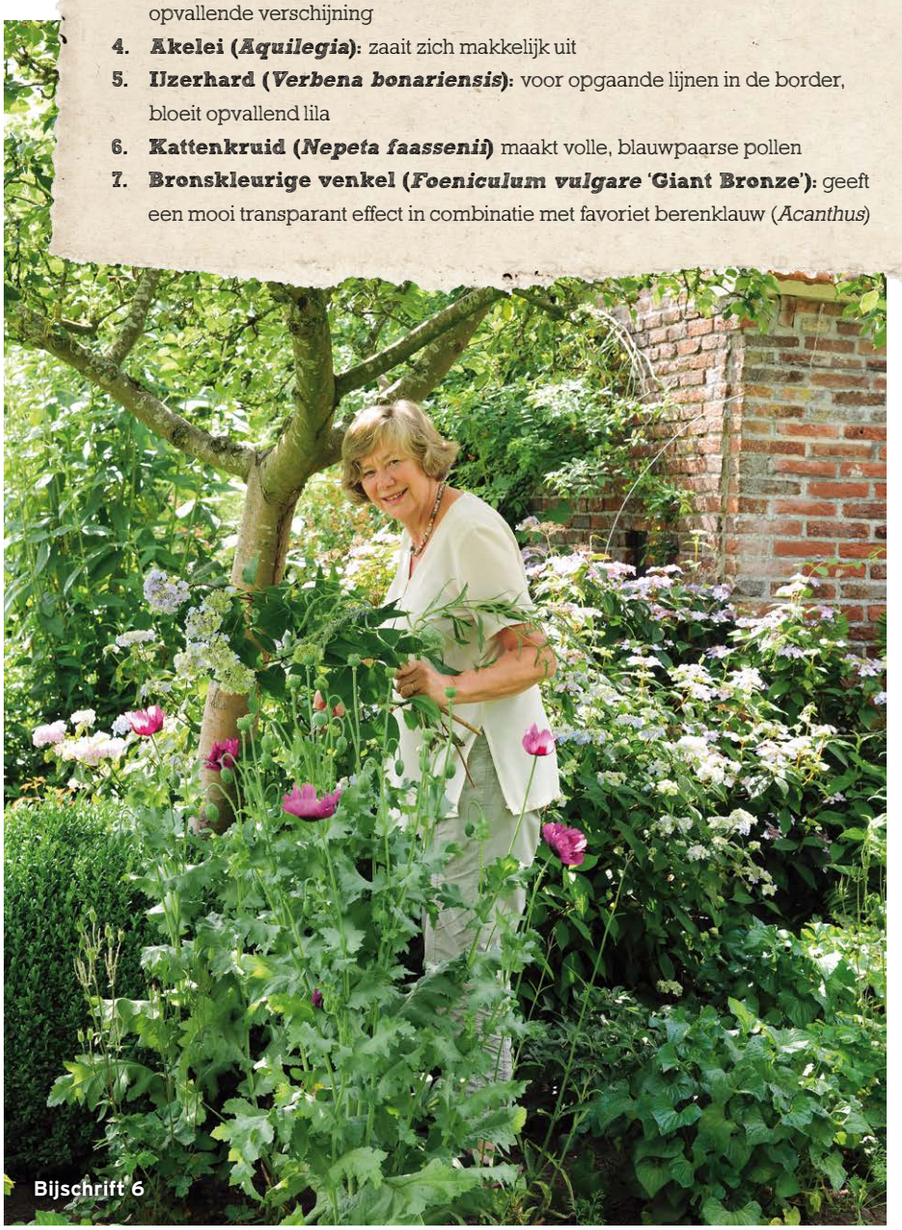
Bijschrift 6

Bijschrift 7

Streamer/tip 2

Bijschrift 8

Bijschrift 9

eraan dachten om de boel maar te asfalteren", zegt René mismoedig. "We worden er tenslotte ook niet jonger op." Gelukkig kwam er een andere, eveneens rigoureuze oplossing. Al het groen werd tijdelijk opgepakt om de borders te kunnen afgraven en opnieuw in te planten. Inmiddels zijn de oprukkende hanepoten en gulden roedes hanteerbaar voor Marieke. "Ik krijg hulp, twee dagen per maand. Zo houden we het hopelijk nog een tijdje vol."

De oude fruitbomen in de tuin vormden ooit het uitgangspunt van het nieuwe tuinontwerp. Inmiddels vormen de knoestige bladerkronen parasols boven de borders. Ieder najaar geven ze manden vol met fruit. "Vorig jaar hadden we zoveel opbrengst dat we voor het eerst onze eigen appelsap hebben laten persen. Zo genieten we nog lang na van de oogst."

Kruip-door-sluip-door wereld

Bij de aanleg van de tuin zijn houtsnipperpaden gemaakt die achter de borders langs lopen. Een heerlijke kruip-door-sluip-door tussenwereld die Marieke en René telkens weer op andere doorkijkjes trakteert. Tegelijkertijd zijn de zichtlijnen naar het omringende landschap opengelaten. Een wens van de eigenaars, die er daarmee kilometers geleend landschap bij kregen. In de linker uithoek, waar een meidoornhaag (*Crataegus monogyna*) tuin van maïsland scheidt, verrijst binnenkort een gedroomde houten hoogzitter. Een eersterangs zitplek aan de voet van het eeuwenoude, glooiende dekzandgebied.

Op de akker met nu nog jonge maïsplanten ontdekt René ineens een groepje reeën. Nieuwsgierig kijken ze in onze richting. Zelfs als ze de enthousiaste Friese Stabij's Jikke en Klaske in de smiezen krijgen, blijven ze staan, loom kauwend. Voor Marieke en René een alledaags tafereel. En toch vallen ze even stil. "Dit uitzicht went nooit", zegt René. "Zelfs als het maïs je boven het hoofd groeit, vind ik het hier mooi. Dat heeft iets knus. En als straks de hoogzitter staat, kijken we er mooi overheen." "Met een drankje erbij", droomt Marieke hardop. "Fijn in de avondzon, die precies in deze hoek valt. Ik kan niet wachten." ✱

Bijschrift 10

Bijschrift 11

5 ideeën uit de tuin van Marieke en René

- In de beginfase zijn de nog jonge borders opgevuld met snelgroeiende vrouwenmantel. "Een idee van Harry Pierik. Zo heb je toch gelijk iets groens en bloeiends."
- Je geeft hagen en ander groen dat in vorm is gesnoeid een extra accent én natuurlijk karakter als je er iets bloeiends doorheen laat groeien als clematis (*Clematis*), wijnruit (*Ruta graveolens*) of kamperfoelie (*Lonicera*).
- Zelf zulke strakke hagen maken? René snoeit ze met een accuheggenschaar van het Franse merk Pellenc. "Het is niet goedkoop, maar het heeft mijn werk enorm verlicht."
- Met (zelfgezaaide) eenjarigen vul je gaten in de border op. Dankbare soorten zijn volgens Marieke slaapmutsje (Eschscholzia californica 'Milky White'), slaapbol (Papaver Somniferum) en prachtkaars (*Gaura lindheimeri*), die zich spontaan weer uitzaaien.
- Een snelgroeiend, wintergroen én goedkoper alternatief voor buxus is struikkamperfoelie (*Lonicera nitida*). Ook liguster is een snelle groeier. Beide zijn goed in vorm te snoeien.